

Наукові перспективи
Видавнича група

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ

у рамках роботи Видавничої групи
"Наукові перспективи"

Матеріали XXX Міжнародної науково-
практичної конференції (07 березня 2023 року,
м. Гамбург (Німеччина) дистанційно)

Мирного неба!
Вільної України!

Міжнародний економічний інститут (Есеніце, Чехія)
Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Казахський національний університету імені аль-Фарабі (Казахстан)
Інститут філософії та соціології Національної Академії Наук
Азербайджану (Баку, Азербайджан)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів
наук з державного управління» (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
Міждержавна гільдія інженерів консультантів (Київ, Україна)
Інститут освіти Азербайджанської республіки (Баку, Азербайджан)
у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

*Матеріали XXX-ої Міжнародної науково-
практичної конференції*

(07 березня 2023 року, м. Гамбург (Німеччина), дистанційно)

2023 р.

International Economic Institute s.r.o. (Jesenice, Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
**Institute of Philosophy and Sociology of Azerbaijan National Academy of
Sciences (Baku, Azerbaijan)**
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
**Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of
Sciences in Public Administration" (Kyiv, Ukraine)**
**Public Organization Organization "Association of Scientists of Ukraine"
(Kyiv, Ukraine)**
University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)
Interstate Consultants Engineers Guild (Kyiv, Ukraine)
Institute of Education of the Republic of Azerbaijan (Baku, Azerbaijan)
within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

MODERN ASPECTS OF MODERNIZATION OF SCIENCE: STATUS, PROBLEMS, DEVELOPMENT TRENDS

*Materials of the 30th International Scientific and
Practical Conference*

March 7, 2023, Hamburg (Germany), remotely

2023

УДК 001.3-048.35:0/9](06)

С91

*Схвалено до друку Президією Громадської наукової організації
«Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення
№ 2/3-23, від 02.03.2023)*

*Матеріали конференції індексуються у міжнародній
пошуковій системі Google Scholar*

Організаційний комітет конференції:

*І.В. Жукова – кандидат наук з державного управління, доцент;
С.О. Романенко – доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України; О.М. Непомнячий – доктор наук з державного управління, професор, Заслужений будівельник України; О.І. Дацій – доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України; В.Л. Федоренко – доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України; О.М. Макаренко – доктор медичних наук, професор; Маркета Павлова – директор Міжнародного економічного інституту (Чехія); Юрій Кійков – доктор інформатики, доктор технічних наук у галузі розвитку освіти (Чехія); Володимир Бачишин – доцент кафедри економіки (Словаччина); Гумеїр Гусейн Ахмедов – доктор педагогічних наук, професор (Азербайджан); Петер Ошват – доцент юридичного факультету (Словаччина); Л.С. Ахметова – доктор історичних наук, професор політології, професор кафедри ЮНЕСКО (Казахстан); Бадрі Гечбаїя – доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Батумського державного університету ім. Шота Руставелі (Грузія).*

Секретар: *А.С. Ковальчук - здобувач ступеня доктора філософії (PhD).*

Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XXX Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, С.О. Романенка. м. Гамбург (Німеччина): ГО «ВАДНД», 07 березня 2023 р. 462 с.

У матеріалах XXX-ої Міжнародної науково-практичної конференції висвітлені оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, психології, техніки та інших галузей науки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір.

Матеріали будуть корисними та цікавими науковцям, викладачам, педагогам-практикам, представникам органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачам вищої освіти, громадсько-політичним діячам, а, також, усім, хто цікавиться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

© автори, 2023

© Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук, 2023
з державного управління», 2023

© Громадська організація «Асоціація науковців України», 2023

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.	17
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ, САМОВРЯДУВАННЯ І ДЕРЖАВНА СЛУЖБА	
Романенко Є.О., Непомнящий О.М.	17
<i>ГЕНАСАМБЛЕЯ ООН ПРОГОЛОСУЄ ЗА ПРОЄКТ МИРНОЇ РЕЗОЛЮЦІЇ ЩОДО ВІЙНИ В УКРАЇНІ ДО РІЧНИЦІ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ</i>	
Gruzd M.	25
<i>THE ETHICAL CULTURE OF ENSURING THE QUALITY OF THE ADMINISTRATIVE SERVICES PROVISION</i>	
Атабсгов М.І.	35
<i>ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ЯК ОБ'ЄКТ РЕГУЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	
Звірнич В.В.	39
<i>РОЛЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У РЕФОРМУВАННІ ГАЛУЗИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ГАЛУЗИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я</i>	
Марченко Р.В.	43
<i>ІСТОРИЧНІ ПРОЦЕСИ ПРИКЛАДНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ</i>	
Перелі Д.Д.	49
<i>ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА КОНЦЕПЦІЮ СМАРТ-МІСТА</i>	
Петькун С.М.	54
<i>ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ НАДАННЯ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ</i>	

Чернега І.І., Вдовиченко Д.Ю. 60
*СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА
ДЕРЖАВИ*

Чернега І.І., Сакович К.В. 65
*СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ
ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВИ*

Шандрик В.І. 70
*НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В
БУДІВЕЛЬНІЙ СФЕРІ: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД*

Шаповалов Г.М. 75
*СУЧАСНИЙ СТАН МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ ВІЙСЬКОВИМ
СПІВРОБІТНИЦТВОМ УКРАЇНИ*

СЕКЦІЯ 2. 80
КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

Качуринець Л.В. 80
*ХУДОЖНЬО-ВОЛЬОВА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО РОБОТИ З
МУЗИЧНИМИ КОЛЕКТИВАМИ*

Овчаренко Т.С., Герасімова В.В. 87
*НОВІ ІНОВАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ТЕАТРАЛЬНОЇ
ЛЯЛЬКИ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ ТА ВІЙНИ (НА
ПРИКЛАДІ ПАПЕРОВОГО ТЕАТРУ)*

Прокопович Л.В., Андрєєва А.Ю. 95
*КУЛІНАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН:
ПОЄДНАННЯ МАТЕРІАЛЬНОГО І ДУХОВНОГО*

СЕКЦІЯ 3. 99
ПРАВО

Романенко Є.О., Малахов Р.В. 99
ГЕОГРАФІЧНІ ЗАЗНАЧЕННЯ СПИРТНИХ НАПОЇВ

Акімов М.О. 108
*ДО ПИТАННЯ ПРО НЕДОЦІЛЬНІСТЬ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ
ОКРЕМИХ ПРОЯВІВ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(НА ПРИКЛАДІ ЗАКОНОПРОЄКТУ РЕЄСТР. № 7279
ВІД 12 КВІТНЯ 2022 РОКУ)*

Дмитришин В.С. 113
*ДОГОВІР КЕРОВАНОГО ДОСТУПУ ЯК ЗАСІБ
ОБМЕЖЕННЯ ПАТЕНТНИХ ПРАВ В СФЕРІ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я*

Куртакова Г.О. 120
*ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОФСПЛОК ПРИ УКЛАДЕННІ
КОЛЕКТИВНИХ ДОГОВОРІВ І УГОД В УМОВАХ
СОЦІАЛЬНО ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИНАХ*

Шапенко Л.О., Кушнір Я.Р. 125
*УБЕРІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ
ПРАВОВОЇ ОСВІТИ*

Шаркова І.М. 132
*МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВО-ПРАВОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НА ОСНОВІ ЕЛЕКТРОННИХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ (НА ПРИКЛАДІ АНАЛІЗУ
СУЧАСНОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ GOOD
ADMINISTRATION)*

Шевченко Д.В. 137
МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВА ЛЮДИНИ

СЕКЦІЯ 4. 140
**ПЕДАГОГІКА, ОСВІТА, ФІЛОСОФІЯ ТА
ФІЛОЛОГІЯ**

Drachuk V.M., Korchuk T.G., Dikal M.V. 140
*FEEDBACK AS THE BASIS STUDENT-CENTERED MODEL
OF EDUCATION*

- Navyriuk O.** **144**
*TACTICS OF SUPPORTING UKRAINE DURING THE WAR
(on Boris Johnson's public speeches)*
- Lychuk S.V., Savchuk L.D.** **152**
UKRAINIAN TRILINGUAL MEDICAL DICTIONARY
- Posudiiavska O.R.** **156**
*INDIAN TOPIC IN R. KIPLING'S EARLY CREATIVE ART:
MODERN INTERPRETATION*
- Бабійчук І.В., Романюк Н.М.** **160**
*КОНФЕРЕНЦІЇ З ОБМІНУ ДОСВІДОМ ЯК СКЛАДОВА
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*
- Балабух М.Д.** **164**
*РОЛЬ СІМ'Ї У ФОРМУВАННІ ПРАЦЕЛЮБНОСТІ
ДОШКІЛЬНИКІВ*
- Берегуляк І.П.** **169**
ФОРМУВАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ В СОБІ У ДОШКІЛЬНИКІВ
- Білик Я.С., Лісовий М.І.** **174**
*СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ ЗАСОБИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ЯК
ШЛЯХ ДО ЯКІСНИХ ЗНАНЬ З ВИВЧЕННЯ МОВИ*
- Бровченко А.К.** **180**
*ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗІ
СТАРШОКЛАСНИКАМИ, ЩО МАЮТЬ ПОРУШЕННЯ
ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ, СПРЯМОВАНА НА
СПРІЯННЯ ЇХ ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННЮ*
- Дудич Х.В.** **186**
*ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ У СТАРШИХ
ДОШКІЛЬНИКІВ*

- Євчук О.М.** 190
*СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ
РІШЕНЬ СЕРЕД УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ*
- Жукова М.С.** 195
*ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК СТАРШИХ
ДОШКІЛЬНИКІВ*
- Іванишин Г.Я.** 200
*ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ДО ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ*
- Коврига О.О., Нагорна Н.В** 206
*MIND MAPS ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Кучеренко А.А.** 211
*НОВІТНІ СТАНДАРТИ СУЧАСНОЇ ІСТОРИЧНОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ*
- Левченко Ф.Г.** 216
*ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІН
ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ НА ОСНОВІ
STEM ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ*
- Мазур В.М.** 221
*УМОВИ ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО МОРАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В КОЛЕКТИВІ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ*
- Мандрик Х.Т.** 227
*ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТАРШИХ
ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНИХ
ІГОР*

- Мартін А.М.** 233
*ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ
ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТИ*
- Остапова А.Л.** 238
*ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ*
- Павліченко О.О., Петрова Л.О.** 244
*ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН*
- Прокоф'єв Є.Г.** 250
*СТРУКТУРУВАННЯ ПЛАНУ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ*
- Рибій М.І.** 257
*СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ*
- Солюк М.М.** 261
*ВІДТВОРЕННЯ ОЗНАЧЕНОЇ / НЕОЗНАЧЕНОЇ КІЛЬКОСТІ
ПРИ ПЕРЕКЛАДІ З УКРАЇНСЬКОЇ НА НІМЕЦЬКУ*
- Сорокіна В.Г.** 266
*РОЗВИТОК ДОВІЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СТАРШИХ
ДОШКІЛЬНИКІВ В ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Степась М.В.** 271
*ФОРМУВАННЯ САМООЦІНКИ ДОШКІЛЬНИКІВ В
ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Тарапака Н.В.** 275
*ТВОРЧИСТЬ ЯК НЕВІДЄМНИЙ СКЛАДНИК РОЗВИТКУ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ*

Тернова О.І. 280
*ШЛЯХИ ТА СПОСОБИ ФОРМУВАННЯ НАВИКІВ
ЧИТАННЯ ФАХОВИХ ТЕКСТІВ АНГЛІЙСЬКОЮ
МОВОЮ У НЕМОВНОМУ ВІЗ*

Хоменко Т.А. 285
*МІФОЛОГЕМА КОТА В МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ
ДАВНІХ ГЕРМАНЦІВ*

Чиченьова О.М., Новікова І.В., Лукачина А.В. 291
*ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ХХІ СТОРІЧЧЯ ДЛЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СИСТЕМІ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОСТОРУ*

Юрків О.Б. 297
*ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ РОЗВИВАЛЬНОГО
СЕРЕДОВИЩА У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ*

СЕКЦІЯ 5. 302
ТЕХНІЧНІ НАУКИ

Сметанкіна Н.В., Місюра С.Ю., Місюра Є.Ю. 302
*СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ ОЦІНКИ НАДІЙНОСТІ
ЕНЕРГЕТИЧНОГО УСТАТКУВАННЯ*

СЕКЦІЯ 6. 308
ПСИХОЛОГІЯ

Вовченко О.А. 308
*ВПЛИВ ТРАВМІВНИХ ПОДІЙ НА ДИТИНУ РАНЬОГО
ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ
ПОТРЕБАМИ*

Присяжнюк Ю. 313
*АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ
ІНФОРМАЦІЇ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ПІДЛІТКІВ В
УМОВАХ ВІЙНИ*

Яшук А.С. 321
*АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З
ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ В НОВОМУ
ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ*

**СЕКЦІЯ 7.
МЕНЕДЖМЕНТ** 329

Trut O., Hnylianska O. 329
*PROJECT MANAGEMENT VERSUS OPERATIONS
MANAGEMENT: WHAT'S THE DIFFERENCE?*

Бронікова С.А., Оганісян М.С. 334
ФУНКЦІЇ МЕМУ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Піскун А.В. 340
*ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
ПІДПРИЄМСТВА*

Трушкіна Н. В. 345
*КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД*

**СЕКЦІЯ 8.
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО** 354

Романенко Є.О. 354
*УКРАЇНА ВІДНОВЛЮЄ ЧЛЕНСТВО В МІЖНАРОДНІЙ
ОРГАНІЗАЦІЇ ВИНОГРАДАРСТВА ТА ВИНОРОБСТВА
(МОВВ)*

**СЕКЦІЯ 9.
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА** 362

Гуцол В.В., Романенко Є.О. 362
*У ЗСУ ХОЧУТЬ ПОСИЛИТИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА
НЕПОКОРУ КОМАНДИРАМ ТА КЕРІВНИКАМ*

СЕКЦІЯ 10. **МЕДИЦИНА** **374**

Desyatniuk L.B., Yamkova O.O. **374**
TELEMEDICINE IS ONE OF THE FORMS OF MEDICAL CARE

Савченко В.М., Буряк О.Ю., Харченко Г.Д., Керестей В.В., Омері І.Д., Погребняк Ю.М. **379**
МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ДОМЕНІВ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ, ОБМЕЖЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗДОРОВ'Я У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ

Чорна В.В., Коломієць В.В. **386**
ПОШИРЕНІСТЬ СПОЖИВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ НАПОЇВ СЕРЕД СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Чорна В.В., Сирота М.Г., Сирота Г.Г. **390**
ДОСЛІДЖЕННЯ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ СЕРЕД СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ: ПРИЧИНИ РОЗВИТКУ ТА ПРОФІЛАКТИКА

СЕКЦІЯ 11. **ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ** **395**

Хома В.П. **395**
БІОЕТИЧНИЙ ФРОНТИР У РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

СЕКЦІЯ 12. **ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ** **401**

Лукашенко Л.В. **401**
ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ВІЙНИ

СЕКЦІЯ 13. 407
ІСТОРІЯ

- Tokalenko P. 407**
*THE PROSTITUTION IN THE SOUTHERN UKRAINIAN
LANDS OF THE RUSSIAN EMPIRE AT THE BEGINNING
OF THE 20TH CENTURY. AN UNSUCCESSFUL
EXPERIENCE IN SOLVING AN ACUTE SOCIAL PROBLEM*

СЕКЦІЯ 14. 413
СУЧАСНІ АВІАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

- Шапгала С.О., Романенко Є.О., Хращевський Р.В. 413**
*ЗАКОРДОННІ БЕЗПЛОТНІ КОМПЛЕКСИ, ЩО
ПОСТАЧАЮТЬСЯ В УКРАЇНУ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИ*

СЕКЦІЯ 15. 422
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ

- Kaszowska M.U. 422**
*WKŁAD WŁADYSŁAWA GLIŃSKIEGO W ROZWÓJ RUCHU
SOKOLEGO NA ZIEMIACH ŁAŃCUCKICH*

СЕКЦІЯ 16.
ЛІТЕРАТУРА

- Nargiz Gahramanova 426**
MODERNIZATION AND LITERATURE

СЕКЦІЯ 16. 432
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

- Vdovyn M., Semchyshyn A. 432**
*FOREIGN TRADE OF JAPAN: STATISTICAL INDICATORS
SYSTEM*

СЕКЦІЯ 17. 437
ЕКОНОМІКА Й УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Кolesnyk M.V. 437
*METHODOLOGICAL ISSUES OF MARKET INFRASTRUCTURE
DEVELOPMENT IN THE CONCEPT OF HOLISM*

Кісінь М.І. 443
*ГНОСЕОЛОГІЧНИЙ БАЗИС УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ
АГРОІНВЕСТИЦІЙ*

СЕКЦІЯ 18. 453
ТУРИЗМ

Кочан В.М., Пеняк П.С. 453
*ІНТЕРАКТИВНІ ДИНАМІЧНІ КАРТОГРАФІЧНІ ТВОРИ
ЯК НОВИЙ РІВЕНЬ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ (НА
ПРИКЛАДІ ІСТОРИКО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО
МАРШРУТУ «ЛІНІЯ АРПАДА»)*

СЕКЦІЯ 19. 457
СОЦІОЛОГІЯ

Толстих Н.В. 457
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

Чорна В.В.

доцент, кандидат медичних наук, доцент кафедри
медицини катастроф та військової медицини,
*Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова,
м. Вінниця, Україна*

Сирота М.Г.

студент 3 курсу
*Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова,
м. Вінниця, Україна*

Сирота Г.Г.

студент 3 курсу
*Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова,
м. Вінниця, Україна*

ДОСЛІДЖЕННЯ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ СЕРЕД СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ: ПРИЧИНИ РОЗВИТКУ ТА ПРОФІЛАКТИКА

Синдром емоційного вигорання (СЕВ), як показують останні дослідження, є однією із найбільш актуальних питань сучасного світу. Вперше термін “синдром емоційного вигорання” був використаний у 1974 році американським психіатром Н.Ж. Freudenberger, він був охарактеризований як «поразка, виснаження або зношення, що відбувається з людиною внаслідок різко завищених вимог до власних ресурсів і сил» і використаний для опису досвіду емоційного

виснаження в результаті тривалого стресу. На Європейській конференції ВООЗ у 2005 р. було відмічено, що «СЕВ— це емоційне або мотиваційне виснаження, що супроводжується порушенням продуктивності, втому, безсонням, вираженою схильністю до соматичних захворювань і (у багатьох випадках) суїцидальною поведінкою».

Синдром емоційного вигорання часто визначається як «професійне вигорання», що дає змогу розглядати це явище у контексті професійної діяльності людини [1]. Важливо зазначити, що серед ряду професій, які зумовлюють емоційне виснаження працівників, вагоме місце займає медична сфера (від 30-90%), діяльність у якій часто призводить до психосоматичних порушень. Це, наразі, важлива проблема, яка може серйозно впливати на емоційний стан, здоров'я, якість лікування та стосунки між лікарем і пацієнтом. Було підраховано, що більше третини медичних працівників страждають від психологічної захворюваності відповідно до конкретних факторів ризику, таких як стать, сімейний стан, вік, вимоги до роботи, медична спеціальність тощо [2]. Синдром емоційного вигорання зазвичай починається повільно, і найчастіше прослідковується під час навчання студентів закладів вищої освіти медичних навчальних закладів, хоча цьому питанню часто не приділяється належної уваги, що зумовлює ускладнений перебіг психологічного виснаження у майбутньому.

Актуальність явища вигорання серед студентів університету, його диференціація, специфіка, вивчення та аналіз його поширеності. Раннє виявлення значних симптоматичних рівнів відіграють важливу роль у попередженні можливих майбутніх труднощів і загострень цього стану серед молоді [3]. Кафрі та Пайнс були першими,

хто описав вигорання студентів; вони визначили це як синдром, що характеризується втратою зацікавленості до навчання, відсутністю мотивації та виснаженням [4].

На сьогоднішній день існує безліч факторів які негативно впливають на психологічне здоров'я студентів. Повномасштабне вторгнення рф на територію нашої країни призвело до порушення психічного стану, величезного стресу в українців, а особливо в зонах проведення бойових дій. Внаслідок військових дій в Україні у здобувачів закладів вищої освіти (ЗВО) від великої кількості подій, інформації та навантаження під час навчання з'явилися ознаки СЕВ, постійної втоми, виснаження, втрата інтересу до навчання, майбутньої кар'єри та оточення, що перетворюється в байдужість до стосунків з оточуючими та бажанням замкнутися у своєму внутрішньому світі.

Метою нашого дослідження є порівняння ступеня емоційного вигорання у студентів-медиків I-VI курсів ВНМУ ім. М.І. Пирогова до початку навчання (вересень) та під час іспитів/модулів (грудень), а також розробити заходи профілактики СЕВ для покращення їх психологічного здоров'я. В анкетування до початку навчання (вересень) прийняли участь 300 студентів I-VI курсів. Серед загальної кількості респондентів склали 82,3% особи жіночої статі, 17,7% чоловічої. Під час іспитів/модулів (грудень) взяли участь 362 студента I-VI курсів. Серед них 76,2% осіб жіночої статі, 24,1% чоловічої. Анкетування проводилось анонімно, добровільно за методикою «Оцінка власного потенціалу «вигорання» Дж. Гібсона для визначення ступіню емоційного вигорання студентів ЗВО.

За результатами досліджень встановлено, що більшість студентів як жіночої, так і чоловічої статі мають високі

показники середнього ступеня ознак СЕВ, як до початку навчання, так і під час складання іспитів та модулів. На другому місці у осіб чоловічої статі переважає низький рівень емоційного виснаження. Із загальної кількості респондентів чоловічої статі низький рівень до початку навчання відмічено у 1 курсу - 12,5%, цей показник збільшився під час складання іспитів/модулів до 41%; 4 курсу з 33,3% збільшився до 55,6%; 5 курсу з 14,3% до 50,0% відповідно. За даними нашого дослідження у студентів жіночої статі всіх курсів сталось збільшення високого ступеню емоційного виснаження перед складанням іспитів та модулів. До початку навчання та під час складання іспитів та модулів у студентів жіночої статі 2 курсу збільшення спостерігали з 15,6% до 27,2%; 3 курсу з 12,5% до 38,2%; 4 курсу з 27,6% до 33,3%; 5 курсу з 11,1% до 27,3%; 6 курсу з 13,3% до 21,0%. Це негативно впливало на психосоматичне здоров'я студенток наступними проявами, як погіршенням зі сторони серцево-судинної та нервової систем, гінекологічними порушення тощо. У майбутніх лікарів чоловічої статі збільшення високого ступеня емоційного вигорання відмічалось на 1 курсу – з 12,5% до 18%; 3 курсу – з 14,5 до 22,2%; 6 курсу – з 36,4% до 50,0%. Під час навчання, збільшення навантаження, є ризик підвищення психологічної витривалості, виснаження.

Повномасштабна війна в Україні, високий рівень навантаження та недотримання режиму харчування, відпочинку здобувачів ЗВО може нести значні ризики для психічного здоров'я: надавання переваги рутині, байдужості до новизни, зменшення зацікавленості до навчальної діяльності, формальність виконання роботи, постійна втома та зміни емоційної поведінки, постійні тривоги, стреси, страх,

паніки. Саме тому здобувачі ЗВО повинні дбати про психічне здоров'я. Студенти потребують профілактичних заходів на всіх курсах навчання. Зазвичай процес вигорання відбувається повільно, і його важко виявити на ранній стадії, але до нього слід ставитися як до проблеми охорони здоров'я [5]. СЕВ впливає на ефективність роботи, самооцінку та психологічне здоров'я, а також може прогресувати та призводити до інших психічних розладів. Тому дуже важливо зосередитися на проблемах психічного стану медичних працівників, починаючи зі студентів, і оцінити фактори ризику вигорання, щоб якомога раніше вжити профілактичних заходів.

Список використаних джерел:

1. Chorna V.V., Makhniuk V.M., Pshuk N.G. et al. Burnout in mental health professionals and the measures to prevent it Georgian medical al news. 2021. № 1 (310) С.113-118
2. McCann SM, Beddoe E, McCormick K та ін. Стійкість у медичних професіях: огляд останньої літератури. Int J Wellbeing. 2013. 3(1). 60-81. doi:10.5502/ijw.v3i1.4.
3. Costa EFO, Mendes CMC, Andrade TM. Common mental disorders in medical students: A repeated cross-sectional study over six years. Rev Assoc Med Bras. 2017. 63(9). 771-8. doi:10.1590/1806-9282.63.09.771
4. Kafry D, Pines A The experience of tedium in life and work. Human Relations. 1980. 33(7). 477-503. doi:10.1177/001872678003300703
5. Чорна В.В., Махнюк В.М., Могильний С.М. та інш. Стан професійного стресу медичних працівників, протидії та його подолання. Довкілля та здоров'я. 2022. № 2 (103). С. 53-62. DOI: <https://doi.org/10.32402/dovkil2022.02.053>

***Матеріали XXX-ої Міжнародної науково-
практичної конференції***

(07 березня 2023 року, м. Гамбург (Німеччина), дистанційно)

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН,
ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ
РОЗВИТКУ**

Підписано до друку 03 березня 2023 р.
Формат 60х90/8. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.

*Видавець: Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів
наук з державного управління» Свідоцтво серія ДК No4957
від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.*

Надруковано рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна,
Київська обл., м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
e-mail: gotoprint@gmail.com